

Vejledning om K-vitamin-profylakse

Iflg. Sundhedsstyrelsens "Anbefalinger for svangreomsorgen, 2013" findes 3 typer af blødningssygdomme betinget af K-vitaminmangel hos nyfødte:

- En klassisk form med debut, når barnet er 2-7 dage. Sygdommen manifesterer sig især som tarmløbning eller blødning fra navlestedet.
(Incidens 0,25-1,7 % svarende til 150-1020 børn af en dansk fødselspopulation på 60.000)¹
- En tidlig form med debut inden for de første 24 timer, oftest hos børn af mødre, der har taget medicin, som påvirker K-vitaminmetabolismen
(påvirkes [...] ikke af postnatal K-vitaminprofylakse)²
- En sen form med debut efter den første uge og hyppigst i form af intrakranielle blødninger. Den sene form ses næsten kun hos ammede børn og især børn med malabsorption eller kronisk sygdom i lever eller galdeveje.
(Incidens 0,0044-0,0071 % svarende til 2,7-4,3 børn af en dansk fødselspopulation på 60.000)³

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at

- "Jordemoderen giver barnet 1 mg phytomenadion intramuskulært inden for de første par timer efter fødslen. Der er ikke behov for yderligere K-vitamintilskud".⁴

Forældrene skal give informeret samtykke til indgift og dispenseringsform, dog vil jordemoderen i visse situationer anbefale injektion pga. fødselens forløb.

Når forældrene ikke ønsker injektion, gives K-vitamin således:

Peroral indgift (i munden):

- 2 mg [1 ampul] gives af jordemoderen i timerne efter fødslen
- 2 mg [1 ampul] gives af forældrene, når barnet er 4-7 dage gammel
- 2 mg [1 ampul] gives af forældrene 1 måned efter fødslen

Forældrene giver barnet K-vitamin således:

- Ampullen afsprittes med alko-swaps
- Hold om hættten med alko-swaps, så den hvide prik vender ind mod dig selv
- Bræk hættten af (pas på, du ikke skærer dig på hætte eller resterende ampul)
- Sæt ampullen på bordet og træk medicinen op med den medfølgende sprøjte
- Giv barnet medicinen i munden (gerne i mundvigen til kinden) fra sprøjten
- Giv barnet noget at drikke bagefter – bryst er godt ☺

Sprøjten kan smides i almindelig husholdningsaffald (dagrenovation), hvorimod afbrækket hætte og ampul opbevares i lukket beholder (f.eks. sylteglas) indtil det kan afleveres på apoteket, da det ikke må komme i almindelig dagrenovation, (det er risikoaffald).

¹ Gitte Thetmark, Lone Zacho, Karin Ardahl Madsen og Stina Fuglsang-Pedersen: "K-vitaminprofylakse – set ud fra den nyfødtes perspektiv", bachelorprojekt juni 2005, Jordemodernskolen Ålborg, vejledere: Charlotte Overgaard & Margrethe Møller, side 48

² samme, side 16

³ samme, side 47

⁴ Sundhedsstyrelsen: "Anbefalinger for svangreomsorgen, 2013", side 163